

Sonde en sondevoeding

Goede voeding is belangrijk voor een kind, zeker voor een kind met kanker. Je kind heeft meer energie, zit beter in zijn vel, heeft een betere afweer en kan de behandeling beter verdragen. Soms lukt gewoon eten niet of niet goed. Bijvoorbeeld als je kind nog heel jong is, een erg pijnlijke mond heeft of als het eten niet goed wordt verteerd door buikpijn en diarree veroorzaakt door de behandeling. Sondevoeding kan dan helpen.

Sondevoeding is vloeibaar en wordt makkelijk door het lichaam opgenomen. Het bevat alle belangrijke voedingsstoffen en kan normale voeding vervangen of aanvullen. Een bijkomend voordeel is dat je sommige medicijnen door de sonde kunt geven. Meestal mag je kind naast de sondevoeding gewoon eten, maar dit hoeft niet. De druk om te eten is er dus niet meer. De voeding komt rechtstreeks in de maag of de darmen, dus je kind proeft of ruikt de voeding niet. Als je kind een boertje laat, kan het even een weeïge, melkachtige smaak krijgen. Omdat sondevoeding vloeibaar is en soms geen voedingsvezels bevat, kan de ontlasting van je kind wat veranderen. De soort sondevoeding, hoeveelheid en manier van toedienen wordt in overleg met de diëtist bepaald.

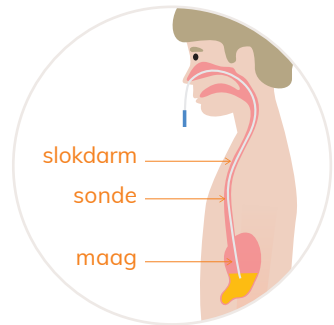
Sonde inbrengen

Een sonde is een soepele lijn die door de neus naar de maag of de darmen loopt. Terwijl je kind (bij je op schoot) zit, krijgt het twee pleisters op de wang. De verpleegkundige maakt de sonde vochtig (met kraanwater)

---

zodat deze makkelijker ingebracht kan worden. Je kind kan meehelpen door te slikken als de verpleegkundige dat vraagt. De verpleegkundige controleert of de sonde goed zit door een beetje maaginhoud op te trekken. Als de maaginhoud (gebroken) wit, groen of bruin is en de pH-waarde lager dan 5,5 is (dit wordt met een stripje gemeten), dan zit de sonde goed. De verpleegkundige plakt de sonde op de wang vast met de pleisters. De medisch pedagogisch zorgverlener bereidt je kind voor op het inbrengen van de sonde.

Het is handig om in je Dagboekagenda te noteren op welke afstand de sonde is vastgeplakt. Zo kun je altijd zien of de sonde goed zit. Je kunt daar ook noteren wanneer de sonde is ingebracht, zodat je weet wanneer hij verwisseld moet worden.

Sondevoeding thuis

Je kunt in het ziekenhuis of thuis leren om zelf sondevoeding te geven, de sonde te verzorgen en -als je dat wilt- de sonde in te brengen.

Toedienen sondevoeding

Sondevoeding kan op verschillende manieren worden gegeven: in porties verdeeld over de dag, druppelsgewijs over de dag of alleen 's nachts. Overdag in porties en 's nachts druppelsgewijs is ook mogelijk; je kind heeft dan overdag meer bewegingsvrijheid. Je kunt de sondevoeding met behulp van een spuit geven of via een voedingspomp. De diëtist kijkt samen met jullie welke vorm van toedienen het beste bij je kind past.

Controleer voor het toedienen altijd of de sonde op het juiste aantal centimeters is vastgeplakt.

Spoel de sonde voor het aansluiten en na het afkoppelen door met minimaal 5 ml water (zie Doorspoelen van de sonde).

Gewone voeding naast de sondevoeding

Als je kind naast de sondevoeding ook gewoon mag eten, geef de sondevoeding dan na het eten of 's nachts. Je kunt de hoeveelheid dan aanpassen op wat je kind heeft gegeten. De diëtist maakt hiervoor samen met jullie een plan.

Omgaan met een sonde

Bewegen met een sonde

Je kind kan gewoon in bad, onder de douche, naar buiten en naar school. Met een speciale rugzak voor de pomp en de voeding kan je kind lekker zijn gang gaan. Als je kind de rugzak lastig of vervelend vindt, neem dan contact op met de diëtist.

Doorspoelen van de sonde

- Spoel de sonde in totaal 4-6 keer per dag door (inclusief doorspoelen na medicatie), om verstopping van de sonde te voorkomen. Doe dit met 3-5 ml water. Als het niet lukt of als je kind niet veel vocht mag hebben, overleg dan met de verpleegkundige.
- Als de sonde toch verstopt is, probeer hem dan met lauw water door te spoelen. Als dit niet lukt, zit er niets anders op dan de sonde te vervangen.
- Gebruik bij het doorspoelen altijd een spuit van minstens 10 ml. Bij een kleinere spuit kan de sonde kapot gaan.

Medicijnen via de sonde

Spoel de sonde voor en na het toedienen van de medicijnen door met

---

3-5 ml water (zie Doorspoelen van de sonde). Als je kind beperkt vocht mag of als er kans is dat je kind overgeeft, kan dit soms niet na elk medicijn. Vraag de apotheek om advies bij vragen hierover.

Vervangen van de sonde

- De sonde wordt om de vier tot zes weken vervangen. Dit kun je thuis (laten) doen (door de thuiszorgverpleegkundige) of in het Prinses Máxima Centrum tijdens een controle of een geplande sedatie.
- De sonde wordt eerder vervangen als hij verstopt is of als je kind de sonde uitspuugt.
- Verwijder de sonde altijd via de neus, ook als hij via de mond terugkomt. Trek de sonde er in een rustige, vloeiende beweging uit.
- Als je kind de sonde 's nachts uitspuugt, kun je gerust tot de volgende dag wachten met het weer in (laten) brengen.

Soorten sondevoeding

Er is kant en klare sondevoeding en sondevoeding in poedervorm. De diëtist en/of arts bepaalt welke voeding het beste is voor uw kind. Kant en klare sondevoeding kun je meteen gebruiken. Laat deze wel eerst op kamertemperatuur komen, voordat je het toedient. Sondevoeding in poedervorm moet je oplossen.

- Was je handen en werk zo schoon mogelijk.
- Los het poeder op in kraanwater of in gesteriliseerd water.
- Was de spullen die je gebruikt af in een vaatwasser op minimaal 60°C.
- Berg de schone spullen droog en stofvrij op in een afgesloten kast.

Houdbaarheid sondevoeding

Kant en klare sondevoeding

- Aangebroken kant en klare sondevoeding is in een gesloten, originele verpakking maximaal 24 uur houdbaar in een koelkast op 4-7°C.
-

-
- Dit geldt ook als je supplementen hebt toegevoegd.
- Kant en klare sondevoeding mag 24 uur aanhangen.

Sondevoeding in poedervorm

- Sondevoeding in poedervorm is zo lang houdbaar als op het blik staat.
- Opgeloste sondevoeding is in porties maximaal 24 uur houdbaar in een koelkast op 4-7°C.
- Het is belangrijk om op elke portie de datum en tijd van oplossen te schrijven.
- Opgeloste sondevoeding mag maximaal 8 uur aanhangen.

Verzorgen toedieningssysteem

- Vervang het toedieningssysteem van de pomp om de 24 uur.
- Maak de twee onderdelen van de spuit voor het doorspoelen en het geven van sondevoeding en medicijnen na elk gebruik schoon met lauwwarm water. Bewaar ze los van elkaar op een schone, droge doek.
- Gebruik per geneesmiddel een aparte spuit en vervang de spuit twee maal per week.

Vergoeding

Sondevoeding wordt voorgeschreven door de diëtist. Samen bekijken jullie hoeveel en welke medische voeding het meest geschikt is voor je kind. De diëtist dient vervolgens een machtiging in bij een facilitair bedrijf (bijvoorbeeld Mediq Tefa of Sorgente). Dit bedrijf regelt de vergoeding bij je zorgverzekeraar en levert de medische voeding thuis af. Vervolgbestellingen kun je zelf doen bij het facilitair bedrijf.
